

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

32. In Rubrica Indulgentiarum quinque Sanctorum dicitur. Quod si
omittatur granum, possit pro alia vice aliud subrogari. Sed quæritur etiam,
invento primo, cui ex duobus Indugentia censeatur affixa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

Criet publicæ, vel Imagini, siue Statuæ includunt ut orantes ad illam Indulgentiam lucentur. Et ita docet Marchant. in Tribun. Sacram. tom. 3. tract. 5. tit. 1. q. 7. in fine, cum Gobat, ubi supra, p. 2. cap. 17. num. 440. cui tamen hoc concedit posse fieri ad priuatum Oratorium, seu Capellam, eo quod Leo XI. in formula Indulgentiarum, quas concessit Cardinalis à Dietrichstain, poluerit hæc verba: *qui in Capella, seu Oratorio, in quo fuerit una ex benedictis rebus, &c.* verba autem posterorum Pontificum sunt intelligenda secundum sententiam à prioribus expressam; nam Pontifex in dubio censetur Prædecessorum vestigia sequi, Argum. c. 17. de iur. iur. Sed de hoc valde dubito, nam, vt ait Marchant. ubi supra; est medallia de se, & ex instituto largientis Indulgentiam Symbolicam personale, pro eo quod eam gestat, velut in ciuilibus, vel Ecclesiasticis distributionibus plumbum, ad cuius refectionem persone repræsentanti panis, pecunia, vel aliud distribuitur.

4. Et tandem nota id quod obseruat dictus Marchant. loco citato, quæst. 6. vbi sic ait: Arbitror externæ Dilectionis hominem orantem ante Imaginem B. Virginis, ad quam Episcopus 40. dies Indulgentiæ orantibus contulit, lucrari eadem ratione Indulgentiam. Non est tamen istius opinionis, quod Imaginem extra Diocesim translata, illam Indulgentiæ collatio comitaretur; quia Episcopus extra Diocesim Indulgentias dare non potest propria auctoritate. Me sane Romæ anno 1634. existente Eminentissimus Cardinalis Pamphilus, qui modo Apostolicam Sedem feliciter regit Innocentius X. grauissimè insectabatur Indulgentias illas imaginibus mobilibus applicatas, quod variorum abusu in sui translatione causa esset: Vnde cum eius fauore impetranda esset à Sanctissimo D. Urbano VIII. benedictio vnus præclare imaginis Deiparæ, vt in Belgium transferretur, iussit Pontifex, vt Indulgentias non imagini, sed vni Altari stabilis, in quo Imago immobiliter poneretur, assignaret. Ita ille,

RESOL. XXXI.

An quando Religiosus moritur nondum applicatis Indulgentiis à Pontifice obtentis, possit eius Superior de illis dispensare?
Et adducitur, quod Superior Regularis possit suorum subditorum satisfactiones, & preces applicare Benefactoribus propter interpretatum consensum subditorum, vel de satisfactionibus eis superflue cedant in emolumentum habentium cum illis participationem bonorum operum. Ex part. 10. tract. 16. & Misc. 6. Resolutione 6.

Alus est curiosus, & practicabilis, & ad illum negatiuè respondet doctus, & amantissimus P. Pellizzari, in manual. Regular. tom. 1. tract. 8. cap. 5. n. 2. 3. sic ait: Quod si quæras, an casu, quo alicui Religioso concedatur Indulgentiæ applicanda Imaginibus, Coronis, &c. si is moriatur illis nondum applicatis, & hoc certo constat eius Superiori, is possit eas applicare absque eo quod Religiosus ante mortem, talem facultatem ipsi subdelegauerit; Respondetur non posse. Ita Baldellus, Bordonus, & alij docti Viri à me consulti, probantque ex eo quod in tali concessione dicitur industria persone, & ipsa concessio est priuilegium quoddam personale, quod definit in persona: quod tamen non facit quin dictus Religiosus viuens potuerit subdelegare præfatam potestatem, cum Delegatus Papæ possit subdelegare, vt bene notarunt relati Doctores, qua de re consulatur Pasqualigus, dec. 492. Hæc quoque Pellizzarius.

Tom. IV.

2. Sed nouissime affirmatiuam sententiam inuenio docere Patrem Gobat in Theaur. Indulg. part. 1. c. 1. 1. quæst. 35. num. 131. vbi sic ait: An quando Religiosus moritur nondum applicatis, vel distributis intentionibus Indulgentiarum, quas habuit, possit eius Superior liberè de illis disponere? Respondetur posse, nam ex vtriusque parte militat bona ratio ad hoc asserendum. Ex parte quidem subditi, quia nullus Religiosus est, qui ante mortem interrogatus non pronunciet, se ita velle, & qui non saltem semel in vita apud se dixerit cupere se vt omnia sua cedant, quoad fieri potest, in maius Dei, & proximi obsequium. Atqui cedent hæ intentiones in maius proximi emolumentum, si eas vsurpet Superior. Ex parte autem Superioris adest hæc ratio, quod is vtrique habeat generalem voluntatem omnibus suis suorumque bonis vtendi ad Dei gloriam, & proximi commodum, quoad potest. Quia voluntate posita, sibi iam virtualiter, & implicite illas intentiones, saltem sub conditione securitatis mortis, vendicauit, quando subditus agebat animam. Confirmatur inde, quod satisfactiones Religiosorum, eis superflue cedant in emolumentum, habentium cum illis participationem bonorum operum, item quod Superior Regularis possit suorum subditorum etiam ignorantium satisfactiones, & preces, applicare Benefactoribus, propter interpretatum consensum Subditorum. Loquitur autem de illo Superiore, qui toti Conuentui, seu Collegio præest, non de Priore Claustri, aut ministro. Ita Pater Gobat. Ego verò vtramque sententiam probabilem esse puto: sed magis adhæreo sententiæ negatiuæ.

RESOL. XXXII.

In Rubrica Indulgentiarum quinque Sanctorum dicitur, quod si omittatur granum, possit pro illa vice aliud subrogari.

Sed queritur etiam inuenio primo, cui ex duobus Indulgentiis censeatur affixa remanere?

Et an electio possit fieri per actum mere internum? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Res. 33.

§ 1. Ad hoc dubium sic respondet Pater Lugo de Sacram. panis. 27. sect. 8. §. 3. n. 150. Solec aliquando concedi, vt si amittatur, vel rumpatur granum, vel imago habens talem indulgentiam, possit pro prima vice subrogari aliud granum, vel alia imago eum eadem indulgentia. De quibus dubitari possit, casu quo imago alia amissa fuit, & facta sufficienti diligentia non potuit inueniri; atque ideo electa fuit alia: an si postea prior inueniatur, adhuc hæc posterior retineat indulgentiam. Et quidem ego credo non amplius priorem, sed posteriorem habere indulgentiam, quia verificata fuit conditio, vt posset ritè eligi secunda, nempe quod prima fuisset amissa; ergo eo ipso legitime fuit electa alia, & cessauit prioris indulgentia: tutius tamen erit vtramque retinere.

2. Potes an illa electio possit fieri per actum mere internum: videtur enim exigi actus externus, sicut dicebamus requiri actum externum ad concessionem indulgentiæ: hæc quippe electio videtur esse concessio indulgentiæ ex facultate à Pontifice delegata. Verius tamen videtur sufficere voluntatem internam, quia illa deputatio non est concessio indulgentiæ: Pontifex enim solus concedit immediatè indulgentiam habentibus talem imaginem à me deputandam. Quod à posteriori patet. Primo, quia facultas concedendi indulgentias nunquam delegatur Laicis, aut foeminis; & tamen ij possunt determinare grana vel imagines. Secundo, quia qui indulgentiam proprie concedit, potest illam reuocare: qui autem semel deputauit talem imaginem,

R 2 non

N
A
E
N
I
A
L
I
V
V
I
I

Sup. hæc sup in Res. 28. §. Sed inquiramus.

Sup. hoc in Res. not. præteritæ, §. ult.

non potest reuocare postea talem electionem: non est ergo actus iurisdictionis, sed conditio ad concessionem facta à Pontifice: conditio autem ad indulgentiam requisita, potest aliquando esse actus internus. Hæc omnia Pater Lugo, cui quidem libenter adharco.

RESOL. XXXIII.

An Indulgentia stationum possit quis in die multoties lucrari? Ex p. 5. tr. 12. Refol. 45.

Sup. hoc sup. in tr. 3. Ref. 152. & 153. §. ult.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Angelus ver. Indulgentia, §. 4. Rosella eod. ver. §. 12. Nauarrus §. in Leuitico, notab. 32. num. 46. & 47. & alij Negatiuam verò tenet Paludanus in 4. dist. 20. q. 4. art. 7. D. Thom. in addit. 3. p. q. 25. art. 2. ad 4. D. Antonin. p. 1. tit. 10. c. 3. §. 3. & alij.

2. Verum circa præsentem questionem Ludouicus de la Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. cap. 8. dub. 13. num. 10. cum distinctione putat esse loquendum, nam vel Indulgentia conceditur ad tempus determinatum, vt visitantibus tali die, & hora, & tunc semel tantum potest illam quis lucrari. Vnde cum stationes Romæ signatæ concedantur in Bulla certis & determinatis diebus, inde est, quod semel tantum potest quis illas lucrari, nisi aliud exprimat Pontifex. Quando verò Indulgentia conceditur indeterminatè, & quasi perpetuè sub hac forma: *Quicumque visitauerit talem Ecclesiam, vel Altare consequetur hanc vel illam Indulgentiam*, tunc potest quis eam lucrari, toties, quoties, idque satis probat ipsa consuetudo, quæ est optima legum & concessionum humanarum interpret, & sic conciliari possunt prædictæ opinioniones. Hoc tamen vitium debet intelligi, dummodo iteratio visitationis non cedat in irrationem, vt reuera cederet, si quis visitaret eandem Ecclesiam continuè egrediendo, & ingrediendo, quia non est verisimile de prudentia Pontificis illi modo reiterandi visitationem, multiplicare indulgentias. Sic ille.

3. Sed his tamen non obstantibus nouissimè Agidius de Trullenç in Bulla Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 4. num. 2. absolute docet Indulgentiam stationum posse in die multoties lucrari, quia Bulla id non restringit, nec limitat, sed absolute eam concedit: at quando Indulgentia conceditur indefinitè visitandi tali die talem Ecclesiam, toties eam quis, lucratur, quoties eo die moraliter & secundum prudentiam illam visitat. Secundo probatur, quia iuris dispositio etiam in odiosa materia comprehendit omnes casus, ad quos verba dispositionis iuxta propriam significationem & dispositionem se extendunt, secundum doctrinam Iuriscoconsultorum; sed verba Indulgentiarum Romæ & verba Cruciatæ, & verba Iubilæi in quo præcipiuntur stationes ad lucrandas Indulgentias iuxta propriam significationem, extendi possunt ad plures vices in die. Ergo extendenda potius, quam limitanda, cum talis concessio sit principis fauor, & in tertij præiudicium non cedat. Ita ille, & ego in prima parte, tractat. 11. Refol. 104.

Quæ hic est sup. in tr. 3. Ref. 152.

RESOL. XXXIV.

An pro lucranda Indulgentia concessa visitantibus quinque Altaria satis sit preces effundere ex vno loco sine motu de vno Altari ad aliud Altare?

Et quid est dicendum, quando quis idem Altare quinquies visitat, an teneatur loco dimoueri, vel eodem loco fixus possit illud visitare, dummodo quod qualibet visitatione finita saltem corpus, & caput inclinet in signum distincta visitationis? Ex part. 5. tract. 12. Ref. 16.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Ioannes de Garonica in explicacione Bulla Cruciatæ, §. item si concede. vbi sic ait. [Otros ay que no son tan scrupulosos, pero son demaliado libres, porque sin menearle de vn lugar bueluen la cara à cinco altares, loque à míme parece es, que no ganan la estacion, sino que se han de leuantar, y andar todo el trecho que tienen los cinco altares. Porque si no se vueran de andar, tando valiera hazer toda la estacion en vn solo altar; y esso no se puede hazer, porque por dispensacion dixo, que no donde no vuisse mas que vn altar, si visitasse cinco vezes.] Sic ille.

2. Sed ego in 1. p. tract. 11. refol. 102. affirmatiuam sententiam tenui cum multis DD. quibus nunc addo Ludouicum de la Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. dub. 13. num. 4. Dico igitur quod in tali casu non oportet moueri loco, sed satis est vt vno loco fixus preces fidat versus quinque Altaria; quare sufficit moueri corde ab vno Altari in aliud, etiam quando nullum adest impedimentum, quia si vnum tantum esset Altare, non oportet quinque motu corporali illud visitare, sed satis esset quinque versus illud preces fundere; ergo non requiritur, per se loquendo, in visitatione Altaris, motus corporalis.

3. Nota tamen quod Trullenç in Bull. Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 2. num. 4. licet existimet quod quando quis idem Altare quinquies visitat, non tenet loco dimoueri, sed eodem loco fixum posse illud quinquies visitare, tamen vult, quod qualibet visitatione finita saltem corpus & caput inclinet in signum distincta visitationis.

RESOL. XXXV.

An Indulgentia certo, & ineffabiliter proficit defunctis?

Et an Indulgentia non omnibus animabus existentibus in Purgatorio valeant, sed illis tantum, quæ se sibi prederunt, meruerunt in vita per pietatem & curam erga mortuos? Ex p. 5. tract. 12. Refol. 8.

§. 1. **N**egatiuè respondet Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 7. c. 7. n. 3. vbi citat Bonaventuram, Richardum, Durandum, Caietanum, Cordubam, Cananum, Sotum & Henriquez, asserentes Indulgentiam pro defunctis tantum proficere per modum suffragij & imperationis secundum liberalem Dei acceptantem voluntatem quod confirmatur ex omnium fidelium consensu, qui post applicatam alicui animæ Indulgentiam, multo minus pro ea sacrificare & orare pergunt, quasi ipso facto significantes Indulgentiam, etiam si eius concessio iusta causa subnixæ videatur, non habere tamen ineffabilem effectum.

2. Sed affirmatiuam sententiam tenet Acofta in Bull. Cruc. q. 19. Faber de Penitent. in 4. sentent. disp. 19. q. 2. disp. 8. cap. 8. num. 2. 4. Granadus in 3. part. de Sacram. controuers. 12. tract. 5. disp. 5. n. 10. Suarez tom. 4. disp. 13. sect. 3. n. 3. Ledefina in 2. part. 4. q. 29. art. 3. Sotus in 4. distinct. 21. q. 2. art. 3. Valentia tom. 4. disp. 7. quæst. 10. punct. 5. Coninck de Sacram. disp. 12. dub. 10. num. 441. Tannerus tom. 4. disp. 6. q. 8. dub. 4. n. 92. Trullenç in Bulla Cruc. lib. 4. dub. 9. num. 4. & alij penes ipsos, quia satisfactiones Christi & Sanctorum, quæ applicantur ad poenam Purgatorij, sunt æquivalentes ad hanc rem, nec deest diuina promissio de tali remissione fundata in perpetua traditione Ecclesiæ, & in illo Matth. 16. *Quicumque solueris*, &c. Quid ego sentiam dicam breuiter, hæc posterior sententia videtur mihi probabilior: vnde puto Valentiam vbi supra, non rectè, neque modestè contrariam vocare incautam, & nullo modo ardiendam; melius Bellarmin. lib. 1. cap. 14. vocant illam rationabilem, nostram verò admodum piam: addo ego & probabiliorcm.